

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารโครงการอาหารกลางวันในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการโดยลำดับ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้รับผิดชอบโครงการอาหารกลางวัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา ปีการศึกษา 2547 จำนวนทั้งสิ้น 832 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้รับผิดชอบโครงการอาหารกลางวันในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา ปีการศึกษา 2547 ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 272 คน ครูผู้รับผิดชอบโครงการอาหารกลางวัน จำนวน 272 คน รวมทั้งสิ้น 544 คน โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)

ตาราง 1 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามที่ตั้ง

จำแนกตามตำแหน่ง	จำแนกตามที่ตั้ง		รวม
	เขตพื้นที่การศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1	เขตพื้นที่การศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 2	
ผู้บริหารสถานศึกษา	136	136	272
ครูผู้รับผิดชอบโครงการ	136	136	272
รวม	272	272	544

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้เพื่อการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้จัดทำขึ้นเพื่อศึกษา เกี่ยวกับสภาพและปัญหาการบริหารโครงการอาหารกลางวันในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามด้านปัจจัย ประกอบด้วย

1. บุคลากร
2. งบประมาณ
3. กระจัดการและข้อมูลสารสนเทศ
4. วัสดุอุปกรณ์และอาคารสถานที่

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามด้านกระบวนการ ประกอบด้วย

1. การวางแผน
2. การดำเนินงาน
3. การตรวจสอบและประเมินผล
4. การปรับปรุง

ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามด้านผลผลิต

ตอนที่ 5 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการบริหารโครงการอาหารกลางวัน ประกอบด้วย

1. ด้านบุคลากร
2. ด้านงบประมาณ
3. ด้านวัสดุอุปกรณ์และอาคารสถานที่

แบบสอบถามตอนที่ 2 ตอนที่ 3 ตอนที่ 4 และตอนที่ 5 มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า(Rating Scale) มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มากปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยสอบถามครอบคลุมสภาพและปัญหาการบริหารโครงการอาหารกลางวันในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

การสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการบริหารโครงการอาหารกลางวันในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา มีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารโครงการอาหารกลางวันในสถานศึกษาจากเอกสารคู่มือการบริหารโครงการอาหารกลางวันในสถานศึกษา ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

2. จัดทำและนำเครื่องมือเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบข้อบกพร่อง ความสอดคล้อง ความครอบคลุม กรอบแนวคิดและเนื้อหาของการวิจัย

3. ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา พร้อมทั้งนำแบบสอบถาม เสนอผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ประกอบด้วย

3.1 รศ.ดร.วิทยา จันทศิริลา อาจารย์ภาควิชา บริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย นครศรีฯ ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา

3.2 รศ.ดร.มนสิข ลิทธิสมบุญ อาจารย์ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครศรีฯ ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัยและสถิติ

3.3 นางสาวศศิธร วงษ์เมตตา ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

3.4 นายยืนยง ราชวงษ์ หัวหน้าฝ่ายนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาอังกฤษ

3.5 นายสำเร็จ ศาสตร์สมัย ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนวัดพระแก้ว "โสภณประสิทธิ์" อำเภอ ภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาไทย

ปรับปรุงแบบสอบถามแล้วนำไปทดลองใช้ (Try-Out) กับผู้บริหารสถานศึกษาและ ครูผู้รับผิดชอบโครงการอาหารกลางวัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอ่างทอง จำนวน 30 คน หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ของ ครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.96

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ขอนหนังสือรับรองจาก บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนครศรีฯ นำไปแสดงต่อ ผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวม ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

2. ผู้ศึกษาเก็บรวบรวมและติดตามแบบสอบถามจากสถานศึกษาด้วยตนเอง

3. ได้แบบสอบถามสมบูรณ์ทั้งฉบับ จำนวน 442 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 81.43

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติขั้นพื้นฐาน มีสัญลักษณ์และสูตรการคำนวณ ดังต่อไปนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

\bar{X}	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
SD	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
t	แทน	ค่าทดสอบ ที

สถิติพื้นฐาน

1.1 ค่าเฉลี่ย (Mean) มีสูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2535. หน้า 102)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ	\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม
	N	แทน	จำนวนคนทั้งหมด

1.2 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

$$SD = \sqrt{\frac{\sum (X - \bar{X})^2}{N - 1}}$$

เมื่อ	SD	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	X	แทน	คะแนนแต่ละคน
	\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
	N	แทน	จำนวนคนในกลุ่ม
	\sum	แทน	ผลรวม

วิเคราะห์สภาพและปัญหาการบริหารโครงการอาหารกลางวันในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เป็นรายชั้นตอนและรวมทุกชั้นตอน โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) แล้วนำค่าเฉลี่ยที่ได้ไปเทียบกับเกณฑ์เพื่อแปลความหมายดังนี้ (บุญชุม ศรีสะอาด, 2535. หน้า 100)

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
4.50-5.00	หมายถึง สภาพหรือปัญหาการบริหาร มากที่สุด
3.50-4.49	หมายถึง สภาพหรือปัญหาการบริหาร มาก
2.50-3.49	หมายถึง สภาพหรือปัญหาการบริหาร ปานกลาง
1.50-2.49	หมายถึง สภาพหรือปัญหาการบริหาร น้อย
1.00-1.49	หมายถึง สภาพหรือปัญหาการบริหาร น้อยที่สุด

วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของสภาพและปัญหาการบริหารโครงการอาหารกลางวันในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยาโดยใช้ค่าทดสอบที (t – test)